351

ที่ นศ ๐๐๒๓.๔/ว ๑๒๙๙

ศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช
ถนนราชดำเนิน นศ ๘๐๐๐๐

๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

เรื่อง หารือแนวทางปฏิบัติกรณีผู้มอบสิ่งปลูกสร้างที่ตั้งอยู่บนที่ดินสาธารณประโยชน์ให้กับเทศบาล

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ และนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทุกแห่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๖/ว ๘๐๕
ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยจังหวัดนครศรีธรรมราชได้รับแจ้งจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นว่า ได้ให้ความเห็นในข้อหารือของจังหวัดตรัง เกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติกรณีผู้มอบสิ่งปลูกสร้างที่ตั้งอยู่บนที่ดินสาธารณะประโยชน์ให้กับเทศบาลนครตรัง ซึ่งจังหวัดนครศรีธรรมราชได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ความเห็นในข้อหารือดังกล่าวเป็นประโยชน์แก่อำเภอและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ จึงได้ส่งข้อหารือดังกล่าวเพื่อนำไปใช้ประกอบการพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายปราโมทย์ ศรีวิสุทธิ์)
ท้องถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราช ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานกฎหมายระเบียบและเรื่องร้องทุกข์
โทร ๐๗๕ ๓๕๖๑๔๔ ต่อ ๔๑,๔๒

“มานะ มานคร มหาศรัทธา”

ศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช
เลขรับ 4384/91
วันที่ 22 ก.พ. 66 เวลา ..... น.

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราช
เลขรับ 1840
วันที่ 22 ก.พ. 66
เวลา .....

ที่ มท ๐๘๐๔.๖/ว ๘๐๕

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา กทม. ๑๐๓๐๐

๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

เรื่อง หารือแนวทางปฏิบัติกรณีผู้มอบสิ่งปลูกสร้างที่ตั้งอยู่บนที่ดินสาธารณประโยชน์ให้กับเทศบาล

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด (ยกเว้นจังหวัดตรัง)

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๖/๒๖๐๑
ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ให้ความเห็นในข้อหารือของจังหวัดตรัง เกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติกรณีผู้มอบสิ่งปลูกสร้างที่ตั้งอยู่บนที่ดินสาธารณประโยชน์ให้กับเทศบาลนครตรัง ซึ่งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ความเห็นในข้อหารือดังกล่าวเป็นประโยชน์แก่จังหวัดในการพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ จึงขอส่งให้จังหวัดนำไปใช้ประกอบการพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายเอกวิทย์ มีเพียร)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
กลุ่มงานกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น ๒
โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th
ผู้ประสานงาน นายธณาวุธ เหล่าเจริญพาณิชย์
โทร. ๐๙๒-๒๗๘-๙๗๘๒

ที่ มท ๐๘๐๔.๖/ ๒๖๐๑

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา กทม. ๑๐๓๐๐

๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

เรื่อง หารือแนวทางปฏิบัติกรณีผู้มอบสิ่งปลูกสร้างที่ตั้งอยู่บนที่ดินสาธารณประโยชน์ให้กับเทศบาลนครตรัง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดตรัง

อ้างถึง หนังสือจังหวัดตรัง ที่ ตง ๐๐๒๓.๔/๑๕๕๔ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

ตามที่ จังหวัดตรังได้หารือกรณีผู้มอบสิ่งปลูกสร้างที่ตั้งอยู่บนที่ดินสาธารณประโยชน์ให้กับเทศบาลนครตรัง เนื่องจากเทศบาลนครตรังในฐานะผู้มีหน้าที่ดูแลรักษาที่สาธารณสมบัติของแผ่นดิน ได้มีหนังสือแจ้งให้ ทราบถึงการบุกรุกที่ดินสาธารณประโยชน์บริเวณถนนกันตัง พื้นที่ ๒๓.๑ ตารางวา โดยก่อสร้างอาคาร ค.ส.ล. ชั้นเดียว (บางส่วน) เพิงไม้ ลาน ค.ส.ล. และบ่อน้ำ เป็นต้น และให้ ดำเนินการรื้อย้ายออกจากพื้นที่ดังกล่าวภายใน ๓๐ วัน แต่ ไม่ได้ดำเนินการแต่อย่างใด กลับมีหนังสือแจ้งว่าขอมอบสิ่งปลูกสร้าง/บ่อน้ำ และอื่น ๆ ที่ตั้งอยู่บนที่ดินสาธารณประโยชน์ให้กับเทศบาลนครตรังแทนซึ่งเทศบาลนครตรังได้ตรวจสอบข้อกฎหมายเบื้องต้นแล้ว พบว่า การรับมอบอาคารหรือทรัพย์สินที่ได้ก่อสร้างไว้ในที่สาธารณประโยชน์ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของเทศบาลนครตรัง โดยจังหวัดตรังได้พิจารณาข้อเท็จจริงตามข้อหารือดังกล่าวเทศบาลนครตรังย่อมมีอำนาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามมาตรา ๔๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ หรืออาจนำมาตรการบังคับทางปกครอง ตามมาตรา ๖๓/๒๑ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาใช้บังคับได้ แต่สำหรับกรณีที่ มีหนังสือขอมอบสิ่งปลูกสร้าง/บ่อน้ำ และอื่น ๆ ที่ตั้งอยู่บนที่สาธารณประโยชน์ให้กับเทศบาลนครตรังแทนนั้น เมื่อไม่ปรากฏว่ามีบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดให้อำนาจเทศบาลนครตรังกระทำได้ เทศบาลนครตรังจึงไม่มีอำนาจหน้าที่ในการรับมอบอาคารหรือทรัพย์สินที่ได้ก่อสร้างไว้ในที่สาธารณประโยชน์ของ ได้ ดังนั้น เพื่อให้เกิดความชัดเจนและเป็นแนวทางปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวจึงขอหารือว่าความเห็นของจังหวัดตรังถูกต้องหรือไม่ นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามที่เทศบาลนครตรังได้มีหนังสือแจ้งให้ ทราบถึงการบุกรุกที่ดินสาธารณประโยชน์บริเวณถนนกันตัง พื้นที่ ๒๓.๑ ตารางวา โดยก่อสร้างอาคาร ค.ส.ล. ชั้นเดียว (บางส่วน) เพิงไม้ ลาน ค.ส.ล. และบ่อน้ำ เป็นต้น และให้ ดำเนินการรื้อย้ายออกจากพื้นที่ดังกล่าวภายใน ๓๐ วัน แต่ ไม่ได้ดำเนินการแต่อย่างใด กลับมีหนังสือแจ้งว่าขอมอบสิ่งปลูกสร้าง/บ่อน้ำ และอื่น ๆ ที่ตั้งอยู่บนที่ดินสาธารณประโยชน์ให้กับเทศบาลนครตรังแทน ประเด็นจึงไม่มีข้อโต้แย้งว่าที่ดินเป็นของใคร จึงมีข้อพิจารณาว่าเทศบาลนครตรังสามารถรับมอบสิ่งปลูกสร้าง/บ่อน้ำ และอื่น ๆ ที่ตั้งอยู่บนที่ดินสาธารณประโยชน์ดังกล่าวได้หรือไม่ เห็นว่า เทศบาลนครตรังในฐานะที่มีหน้าที่ในการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ร่วมกันตามมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เมื่อเทศบาลนครตรังทราบถึงการบุกรุก

/ที่ดินสาธารณ ...

ที่ดินสาธารณประโยชน์ก็ได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้บุกรุกทราบถึงการบุกรุกอันเป็นการทำหน้าที่ในฐานะผู้ดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินตามกฎหมาย อีกทั้งได้มีคำสั่งให้ผู้บุกรุกได้รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ บนที่สาธารณประโยชน์ตามมาตรา ๔๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม แต่เมื่อปรากฏว่าผู้บุกรุกมิได้ดำเนินการตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่สั่งโดยชอบด้วยกฎหมาย เจ้าพนักงานท้องถิ่นก็ชอบที่จะใช้มาตรการบังคับทางปกครองเพื่อบังคับให้การปฏิบัติตามคำสั่งทางปกครองเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมาตรการบังคับทางปกครองที่เทศบาลนครตรังสามารถนำมาใช้บังคับแก่กรณีดังกล่าวได้อาจใช้มาตรการบังคับตามมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กล่าวคือ หากผู้บุกรุกไม่รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ บนที่สาธารณประโยชน์ตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น เทศบาลนครตรังก็มีอำนาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยดำเนินการหรือจัดให้มีการรื้อถอนอาคารดังกล่าวเองได้ โดยเจ้าของเป็นผู้เสียค่าใช้จ่าย หรือใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยเรียกให้ผู้บุกรุกชำระค่าปรับทางปกครองเป็นรายวันกรณีที่เทศบาลนครตรังไม่ได้เข้ารื้อถอนเอง ตามมาตรา ๖๓/๒๑ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงเป็นดุลพินิจของเทศบาลนครตรังจะได้พิจารณาว่ามาตรการบังคับทางปกครองใดมีประสิทธิภาพและสมประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ในการดำเนินการกับผู้บุกรุกที่ดินสาธารณประโยชน์ตามนัยบันทึกคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่องเสร็จที่ ๖๗/๒๕๕๗ อย่างไรก็ดี ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๔ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๒ ได้กำหนดมาตรการกรณีพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ดูแลรักษาสาธารณสมบัติของแผ่นดินจัดการรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างนั้นให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจขายโดยวิธีที่เห็นสมควรซึ่งทรัพย์สินที่รื้อถอนหรืออยู่ในอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างนั้น และให้นำความในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๒๗ มาใช้บังคับแก่เงินที่ขายทรัพย์สินนั้นได้โดยอนุโลม ในส่วนประเด็นเรื่องเทศบาลนครตรังสามารถรับมอบสิ่งปลูกสร้าง/บ่อน้ำ และอื่น ๆ ที่ตั้งอยู่บนที่ดินสาธารณประโยชน์ได้หรือไม่ เห็นว่า สิ่งปลูกสร้าง/บ่อน้ำเป็นส่วนควบของที่ดิน เมื่อ ไม่มีกรรมสิทธิ์ใดในที่สาธารณประโยชน์ จึงไม่มีสิทธิ์ที่จะโอนกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินดังกล่าวให้เทศบาล ประกอบกับกรณีดังกล่าวไม่มีกฎหมายรองรับให้กระทำได้ ดังนั้น เทศบาลนครตรังจึงไม่สามารถรับมอบสิ่งปลูกสร้าง/บ่อน้ำ และอื่น ๆ ที่ตั้งอยู่บนที่ดินสาธารณประโยชน์

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงขอความร่วมมือจังหวัดตรังแจ้งผลการพิจารณาให้เทศบาลนครตรังดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายเอกวิทย์ มีเพียร)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
กลุ่มงานกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น ๒
โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th
ผู้ประสานงาน นายธณาวุธ เหล่าเจริญพาณิชย์
โทร. ๐๙๒-๒๗๘-๙๗๘๒